

Tragelsite (Aalst, Oost-Vlaanderen)

Projectcode: 2017I52

September 2017

ARCHEOLOGIENOTA

BUREAUONDERZOEK (FASE 0)

DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Janiek De Gryse, Clara Thys, Wouter Van Goidsenhoven, Joren De Tollenaere, Aaron Willaert
Wetenschappelijke begeleiding: Dieter Demey

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /

De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:

Janiek De Gryse, OE/ERK/Archeoloog/2015/00043

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2017

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

Deel 2: Programma van maatregelen	4
2.1 Administratieve gegevens	4
2.2 Synthese	6
2.3 Gemotiveerd advies	7
2.3.1 Volledigheid van het gevoerde onderzoek	7
2.3.2 Aanwezigheid van een archeologische site	8
2.3.3 De waardering van de archeologische site:	8
2.3.4 Impactbepaling	9
2.3.5 De bepaling van de maatregelen	9
2.4 Programma van Maatregelen.....	9
2.4.1 De aanleiding van het vooronderzoek	9
2.4.2 Bepalen van de onderzoeksstrategie	9
2.4.3 Vraagstelling en onderzoeksdoelen.....	9
2.4.4 Resultaten van het vooronderzoek met ingreep in de bodem	10
2.4.5 Onderzoeksstrategie en -methode	10
2.4.6 Onderzoekstechnieken.....	12
2.4.7 Eventuele afwijkingen van de CGP	13
2.4.8 Noodzakelijke competenties van de uitvoerders	13
2.4.9 Raming uitvoeringstermijn	13
2.4.10 Vondsten.....	14
2.5 Conclusie.....	14
Deel 3: Bibliografie.....	15

FIGURENLIJST (2017I52)

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt)	5
Figuur 2: Onderzoeksgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).	11
Figuur 3: Voorstel proefsleuven weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).....	12

TABELLENLIJST (2017I52)

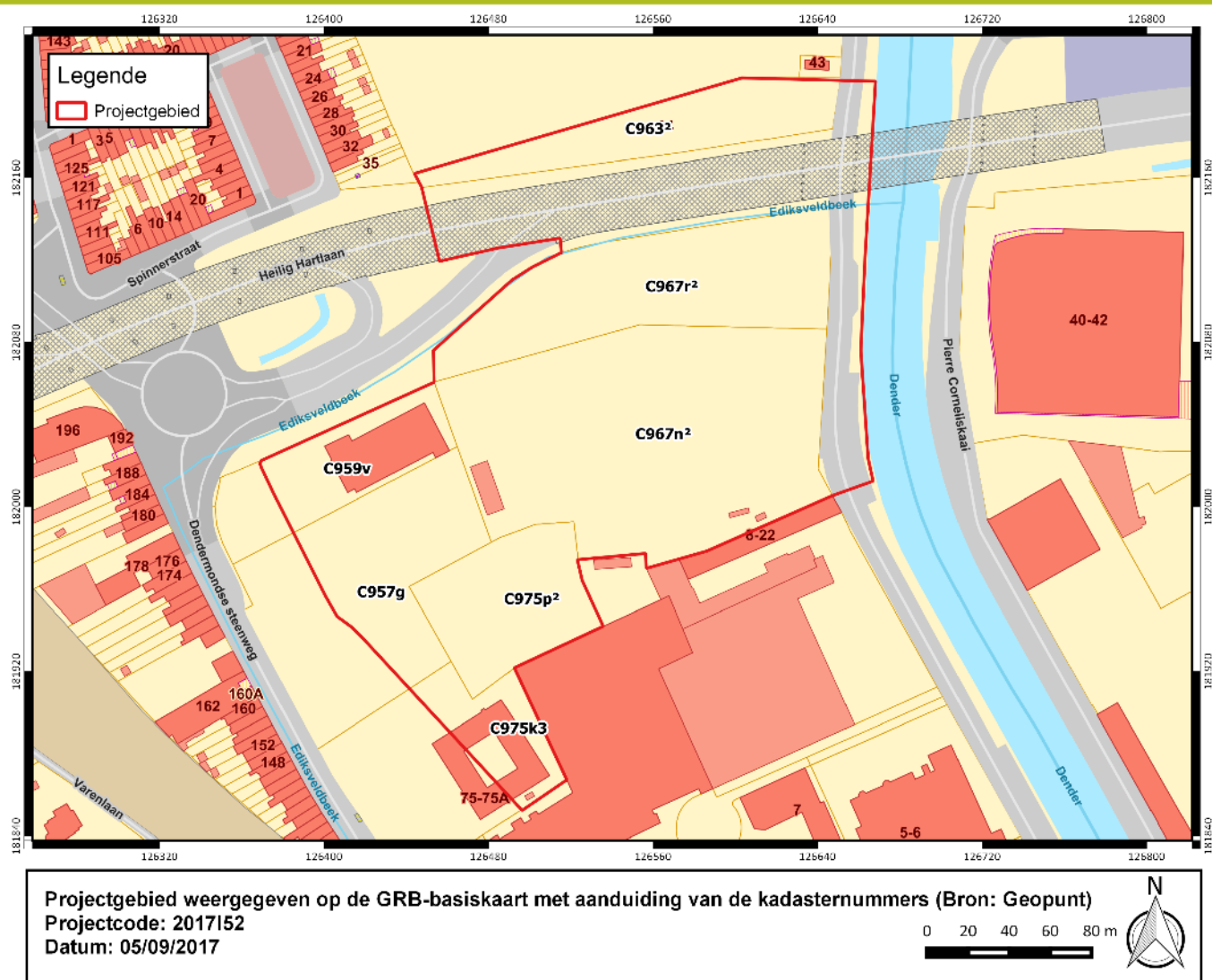
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.	4
--	---

Deel 2: Programma van maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de initiatiefnemer	THV Tragel 8 Poortakkerstraat 94 9051 Sint-Denijs-Westrem	
b) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00043	
c) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Janiek De Gryse Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
d) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	Oost-Vlaanderen
	Gemeente	Aalst
	Deelgemeente	/
	Postcode	9300
	Adres	Bergweg – Dendermondse Steenweg – Heilig Hartlaan 9300 Aalst
	Toponiem	Tragelsite
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X _{min} = 126172 Y _{min} = 181818 X _{max} = 126877 Y _{max} = 182308
e) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Aalst, 2 ^{de} Afdeling, Sectie C, nrs: 963/2, 967r ² , 967n ² , 959v, 957g, 975p ² , 975k3	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt)

2.2 Synthese

De opdrachtgever plant de ontwikkeling van een terrein aan de Tragel langs de gekanaliseerde Dender te Aalst. Deze ontwikkeling omvat de realisatie een parking, een multifunctioneel evenementencomplex, kantoren en woon- en retailenheden. Het gehele plangebied is ca. 5,67ha groot en ligt momenteel grotendeels braak. In de oostelijke sector van het terrein was tot in 1969 een gasfabriek gevestigd. Deze activiteiten hebben als gevolg gehad dat het terrein sterk vervuild is, zowel delen van de bodem evenals het grondwater (zie verslag bodemonderzoek OVAM in bijlage). Het terrein werd noodgedwongen gesaneerd, waarbij reeds over een grote oppervlakte de bovenlaag tot max.1m diep werd uitgegraven evenals zones waar tot op 5m diepte ten opzichte van het huidige maaiveld grond werd afgegraven. Deze saneringswerken hebben gecombineerd betrekking op ca. 75% van de totale oppervlakte van het plangebied. In het westen van het plangebied is er een strook van ca. 1,37 ha groot die geen deel uitmaakt van de gasinstallatie en waar bijgevolg ook geen saneringswerken hebben plaatsgevonden. In het zuiden van deze strook werd reeds een gebouw gesloopt, in het noorden is een parking aanwezig die in het kader van de geplande ontwikkeling wordt verwijderd.

Landschappelijk gezien is het plangebied gelegen op de westelijke oever van de (gekanaliseerde) Dender. De Quartairgeologische kaart geeft in de oostelijke helft van het terrein een profielopbouw weer van Holocene fluviatiele afzettingen bovenop de Pleistocene sequentie. In het westen van het terrein, op het eigenlijke rivierterras is een profiel van laat-Pleistocene eolische afzettingen bovenop fluviatiele afzettingen weergegeven. Concreet ligt het plangebied grotendeels binnen de alluviale vlakte van de Dender. De lager gelegen, nattere delen zullen niet onmiddellijk geschikt geweest zijn voor bewoning, maar wel voor subsistentieactiviteiten allerhande, hier bestaat ook de mogelijkheid op een afgedekt archeologisch niveau. Op het hoger gelegen, vruchtbare rivierterras daarentegen moet de aantrekkingskracht voor bewoning en bewerking door de eerste landbouwgemeenschappen aanzienlijk geweest zijn. Daar bestaat de verwachting uit klassieke sporenarcheologie, waarbij eventueel aanwezige resten zichtbaar zijn onder de bouwvoor.

Historische en cartografische bronnen geven een duidelijk ruraal karakter vanaf de 2^e helft van de 16^e eeuw. Op de Ferrariskaart is het terrein in het westen weergegeven als akker en in het oosten, in het lager gelegen alluvium als weide. Ook is duidelijk zichtbaar dat de Dender het plangebied in het zuidoosten doorkruist. In de meest westelijke hoek van het terrein staat op de Ferrariskaart een hoeve afgebeeld. Pas vanaf de 19^e/20^e eeuw wordt het terrein onderdeel van het stadsweefsel van Aalst, het ligt ten noorden van de eigenlijke stadskern, nog net ten zuiden van de Ringweg rond Aalst (R41).

Op het plangebied of directe nabijheid ervan zijn geen archeologische waarden gekend. Circa 1 kilometer ten noordwesten van het plangebied is een cluster waarnemingen die het gevolg zijn van een serie veldkarteringen in het kader van een licentiaatsverhandeling (dr. Joris Sergeant), hierbij werd lithisch materiaal uit zowel meso- als neolithicum gerecupereerd. Verspreid over de omgeving zijn ook verschillende laatmiddeleeuwse hoeves met walgracht gekend op basis van cartografische indicatoren. Een kilometer naar het zuiden is een duidelijke cluster waarden afgebeeld op de Centraal Archeologische Inventaris. Deze waarnemingen betreffen in hoofdzaak (vol)middeleeuwse vindplaatsen in het historisch stadscentrum van Aalst. Net ten zuidwesten van het plangebied werd de voorbije jaren reeds archeologisch onderzoek uitgevoerd door Solva. Hierbij werden, buiten resten van het 18^e eeuwse Jennemiekeskerkhof verder naar het zuiden, geen archeologisch waardevolle resten waargenomen.

Op basis van gekende waarden en landschappelijke situatie kan een aanzienlijk archeologisch potentieel vermoed worden. Echter op basis van de huidige toestand van het terrein, namelijk de recente (diepe) ontgravingen voor de sanering en de resterende vervuiling, dient in het oosten afgezien te worden van

verder archeologisch onderzoek. In de westelijke sector, waar de verwachting klassieke sporenarcheologie op het terras van de Dender betreft, is een proefsleuvenonderzoek de meest geschikte onderzoeksmethode.

2.3 Gemotiveerd advies

2.3.1 Volledigheid van het gevoerde onderzoek

Het desktoponderzoek geeft aan dat het archeologisch potentieel van het plangebied aanzienlijk is. In de oostelijke sector van het plangebied is omwille van vastgestelde vervuiling en reeds uitgevoerde saneringswerken verder onderzoek weinig zinvol. In de westelijke sector van het plangebied, op het eigenlijke rivierterras, dringt verder onderzoek zich op. Het verwachtingspatroon bestaat uit klassieke sporenarcheologie, waarbij eventueel aanwezige resten zichtbaar zijn onder de bouwvoor. De meest geschikte onderzoeksmethode is een proefsleuvenonderzoek.

Volgende onderzoeksmethoden werden overwogen:

-gespecialiseerd archivalisch onderzoek: in specifieke gevallen is bijkomend, gespecialiseerd bronnenonderzoek aangewezen. Deze vorm van verder doorgedreven archiefonderzoek heeft vooral betrekking op zeer specifieke contexten waarbij de archeologische/historische waarde niet afgeleid kan worden uit de standaardbronnen die voor de opmaak van een archeologienota geraadpleegd worden. Eén van de meest voorkomende voorbeelden waar doorgedreven archivalisch onderzoek nodig is betreft locaties binnen het frontgebied van de Eerste Wereldoorlog of historische stadskernen.

In het geval van 'Aalst Tragelsite' is verder uitgebreid archiefonderzoek niet aangewezen. De geraadpleegde cartografische bronnen wijzen op een continu ruraal karakter van het plangebied. Pas vanaf de 19^e eeuw wordt het plangebied en de omgeving opgenomen binnen het stedelijk weefsel d.m.v. lintbebouwing langsheen de steenweg naar Dendermonde.

-landschappelijk bodemonderzoek: een landschappelijk booronderzoek kan altijd zinvol zijn indien een complexe landschappelijke situatie en bijgevolg een complexe verticale stratigrafie verwacht wordt. Ook als de verstoringshistoriek van het terrein niet duidelijk is, bijvoorbeeld indien blijkt uit het bureauonderzoek dat het terrein bebouwd geweest is maar geen plannen beschikbaar zijn of activiteiten plaats hebben gevonden waarvan niet duidelijk is in welke mate zij een ernstige impact hebben gehad op de ondergrond.

Ter hoogte van het onderzoeksgebied is geen verwachting inzake een archeologisch relevant afgedekt niveau. Het DHMV en de Quartairgeologische kaart geven aan dat de westelijke sector gelegen is op het rivierterras, buiten de alluviale vlakte van de Dender. Er wordt uitgegaan van een relatief éénduidige bodemopbouw waarbij eventueel aanwezige resten zichtbaar zijn onder de bouwvoor. Een landschappelijk bodemonderzoek is hier niet zinvol.

-geofysisch onderzoek: een geofysisch onderzoek heeft in hoofdzaak als doel om, zonder ingreep in de bodem, grotere ondergrondse anomalieën in kaart te brengen. In hoofdzaak betreft het structuren zoals funderingen en muren van bv. oude kloosters en kastelen of bunkers of ovens. Ook kunnen sterke verschillen in bodemsamenstelling door middel van deze onderzoeksmethode gevat worden.

Gelet op het rurale karakter van het plangebied is er geen verwachting inzake grote, bewaarde (bak)stenen of metalen structuren. Een geofysisch onderzoek zou een overbodige stap binnen het onderzoekstraject betekenen.

-verkennd en waarderend archeologisch booronderzoek: een verkennend archeologisch onderzoek heeft als doel eventuele afgedekte vindplaatsen in kaart te brengen door middel van een extensief boorgrid. In geval van een positieve waardering kan met behulp van een waarderend booronderzoek in een intensiever grid de artefactenconcentratie gelokaliseerd worden. Op basis van de resultaten van deze booronderzoeken kan overgegaan worden tot de aanleg van proefputten of een opgraving in functie van een afgedekte archeologische site. Hierbij moet erop gewezen worden dat de aandacht bij deze vorm van onderzoek niet zozeer naar sporen maar naar goed bewaarde vondstconcentraties. Dit gegeven impliceert dat bewaarde vindplaatsen gezocht moeten worden op landschappelijke locaties waar de kans op afgedekte archeologie reëel is.

In de westelijke sector van het plangebied is er geen verwachting inzake een afgedekte, archeologisch relevante horizont. Het DHMV en de Quartairgeologische kaart indiceren een ligging op het rivierterras, buiten het alluvium van de Dender.

-veldkartering: een veldkartering of “field-walking” bestaat uit een systematische visuele inspectie van een terrein en het inventariseren van eventuele oppervlaktevondsten. Deze prospectiemethode wordt bij voorkeur aangewend op terreinen die een zekere mate van (regelmatige) oppervlakte bewerking kennen, dus hoofdzakelijk op akkers. De kartering wordt gewoonlijk uitgevoerd in parallelle raaien met een regelmatige tussenafstand. Soms wordt ook in een raster gewerkt indien een gedetailleerder beeld gewenst is. Op basis van waarnemingen kunnen eventueel interessante zones afgebakend worden. Afhankelijk van het karakter van het gerecupereerde vondstmateriaal kunnen gerichtere keuzes gemaakt worden in de eventueel te volgen onderzoeksstrategie op een terrein.

Op het projectgebied te Aalst is een veldkartering niet aangewezen. Het terrein is niet gebruik als akker, bijgevolg is de zichtbaarheid inzake opgeploegd materiaal nihil.

-proefsleuven: een proefsleuvenonderzoek met ingreep in de bodem heeft (net als proefputten in stedelijke context) als doel steekproefsgewijs het terrein archeologisch te inventariseren en vanuit de resultaten van dit vooronderzoek beargumenteerde uitspraken te doen over het al dan niet overgaan tot een (gedeeltelijke) vlakdekkende opgraving. Standaard wordt bij een proefsleuvenonderzoek tussen de 10% en 12,5% van het terrein archeologisch geïnventariseerd. Normaliter worden de proefsleuven ingeplant in een regelmatig patroon om zo tot een wetenschappelijk verantwoorde inschatting van de archeologische aanwezigheid te komen.

Ter hoogte van de westelijke sector van het plangebied bestaat de verwachting uit klassieke sporenarcheologie. De meest geschikte methode met betrekking tot deze verwachting is een proefsleuvenonderzoek. Enkel zo kan de eventuele aanwezigheid van archeologisch erfgoed in kaart gebracht worden en de feitelijke impact van de geplande werken hierop.

2.3.2 Aanwezigheid van een archeologische site

Tot op heden kon de aan- of afwezigheid van een archeologische site niet aangetoond worden. Daarentegen werd wel duidelijk een aanzienlijk archeologisch potentieel afgeleid op basis van de landschappelijke en archeologische indicatoren. In de oostelijke sector is verder onderzoek niet aangewezen vanwege de vastgestelde vervuiling en reeds uitgevoerde saneringswerken.

2.3.3 De waardering van de archeologische site:

Niet van toepassing, cf. punt 2.3.2

2.3.4 Impactbepaling

Het bodemarchief dient eerst geëvalueerd en geïnventariseerd te worden, voor de impact van de werken op eventueel aanwezig erfgoed kan bepaald worden, cf. punt 2.3.2.

2.3.5 De bepaling van de maatregelen

De maatregelen kunnen pas bepaald worden na uitvoering van de prospectie met ingreep in de bodem. Door middel van deze prospectie zal er een duidelijk zicht zijn over de mogelijk aanwezige relicten, cf. punt 2.3.2.

2.4 Programma van Maatregelen

2.4.1 De aanleiding van het vooronderzoek

Cf. supra, punt 1.1.6

2.4.2 Bepalen van de onderzoeksstrategie

De keuze voor een prospectie met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven werd afgetoetst aan de vier criteria opgenomen in de Code van Goede Praktijk (CGP artikel 5.3).

-mogelijk: het terrein is toegankelijk. Buiten eventueel aanwezige leidingen worden geen fysieke obstakels voorzien waardoor een archeologische terreininventarisatie onmogelijk zouden zijn.

-nuttig: gelet op het verwachtingspatroon is een proefsleuvenonderzoek de enige manier om het archeologisch potentieel in kaart te brengen en een degelijke impactbepaling te maken van de geplande werken hierop.

-schadelijk: een terreininventarisatie door middel van proefsleuven zijn de enige manier om een degelijke inschatting te maken in functie van het archeologisch potentieel. Aangezien de mate van spoorbewerking beperkt is, blijven de resten bewaard voor verder onderzoek.

-noodzakelijk: gelet op het geschetste verwachtingspatroon en de geplande werken moet uitgegaan worden van een scenario waarbij in-situ bewaring onmogelijk is.

2.4.3 Vraagstelling en onderzoeksdoelen

Doel van de terreininventarisatie door middel van proefsleuven is een inschatting maken van het archeologisch potentieel binnen het projectgebied. Van belang hierbij is dat minstens volgende onderzoeksvragen beantwoord worden.

-wat zijn de waargenomen bodemhorizonten, beschrijving + duiding?

-in hoeverre is de bodemopbouw nog intact? Wat was de impact van de gesloopte bebouwing in het zuiden en de gesloopte parking in het noordwesten?

- zijn er bodemsporen aanwezig? In welke mate zijn ze natuurlijk of antropogeen? Beschrijf.
- wat is de bewaringstoestand van de sporen?
- kunnen de bodemkundige vaststellingen gerelateerd worden aan de eventuele afwezigheid van antropogene sporen?
- wat is de relatie tussen de bodem en het landschap?
- maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren, is er een ruimtelijk verband?
- kan op basis van het gerecupereerde materiaal een uitspraak gedaan worden over datering of fasering? Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- kan op basis van de waargenomen archeologische fenomenen een uitspraak gedaan worden over de aard en omvang van de menselijke aanwezigheid?
- zijn er indicaties die wijzen op de inrichting van een erf of nederzetting?
- zijn er indicaties voor de inrichting van een funeraire ruimte? Indien er sprake is van begravingen: wat is de omvang? Hoeveel niveaus? Geschatte aantal individuen?
- wat betekenen de gegevens mogelijk voor een aanvulling van kennisleemtes van de lokale en regionale geschiedenis?
- voor waardevolle vindplaats(en) die bedreigd worden door de geplande werkzaamheden: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maw is behoud in situ mogelijk?)
- voor bedreigde waardevolle vindplaatsen die niet in-situ bewaard kunnen blijven:
 - ° wat is de ruimtelijke afbakening (in X, Y en Z coördinaten) van de zone(s) voor vervolgonderzoek?
 - ° welke aspecten verdienen bijzondere aandacht?
 - ° welke vraagstellingen zijn voor het vervolgonderzoek relevant?
 - ° zijn er voor de beantwoording van de vraagstelling(en) natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke types staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

2.4.4 Resultaten van het vooronderzoek met ingreep in de bodem

Tot op heden werd reeds een bureauonderzoek (2017I52) uitgevoerd met betrekking tot het projectgebied. Enerzijds werd hieruit duidelijk dat de oostelijke sector van het plangebied, waar een oude gasfabriek gelegen was historisch vervuild is en reeds in verregaande mate verstoord omwille van de noodzakelijke saneringswerken. Anderzijds is de westelijke sector van het plangebied, gelegen op het rivierrand, niet aangetast door de vervuiling en sanering. Hier is er een aanzienlijke trefkans inzake klassieke sporenarcheologie, waarbij eventueel aanwezige resten zichtbaar zijn onder de bouwvoor.

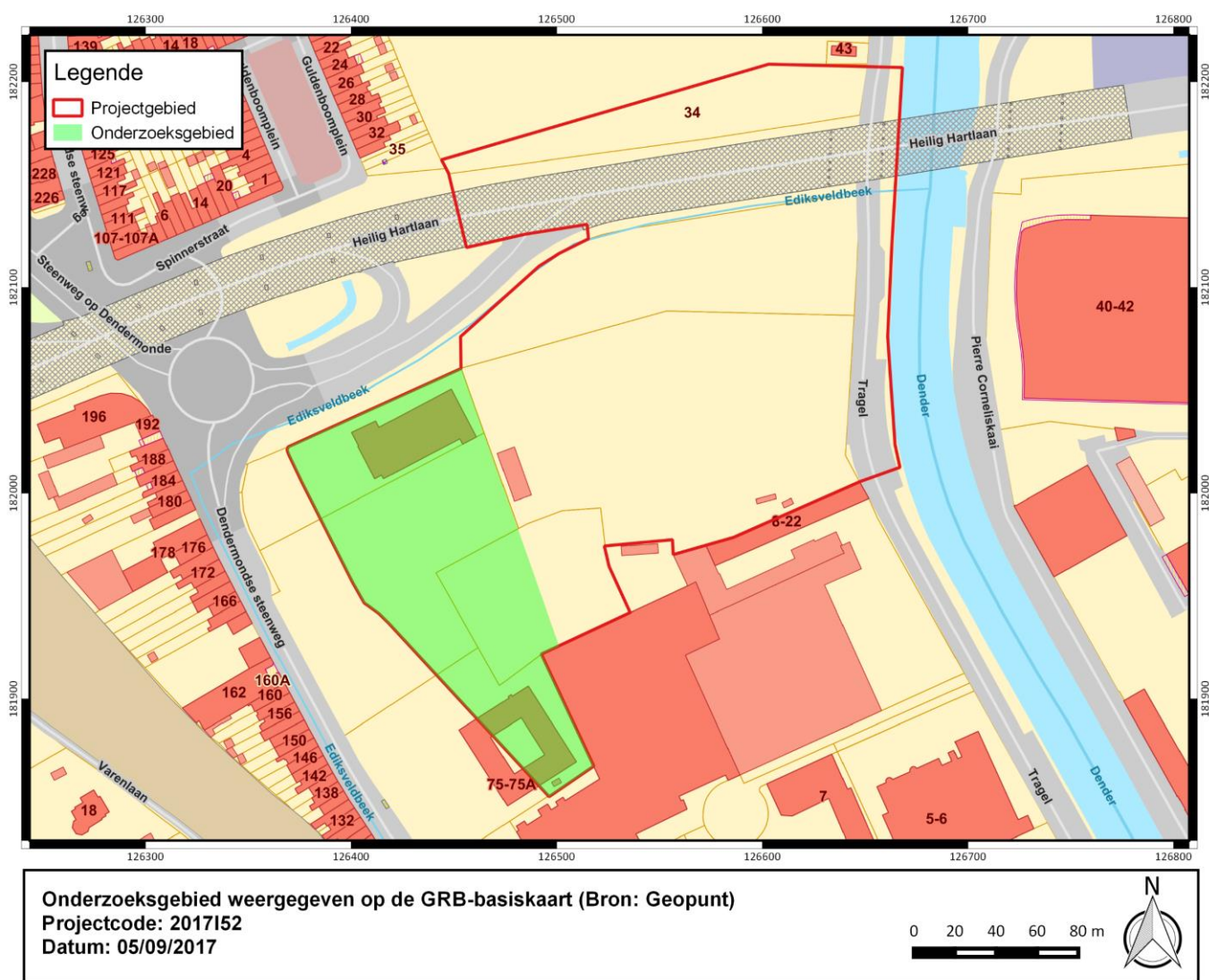
2.4.5 Onderzoeksstrategie en -methode

De meest geschikte onderzoeksmethode met betrekking tot de westelijke sector van het plangebied is een proefsleuvenonderzoek na de sloop van de bestaande parking. Het proefsleuvenonderzoek dient een statistisch representatief deel van het terrein te inventariseren. Dit deel dient groot genoeg te zijn om de resultaten te extrapoleren naar de rest van het onderzoeksgebied. De proefsleuven worden aangelegd in

een regelmatig patroon om zo een gedegen dekking te verkrijgen en een inschatting te maken van het bodemarchief met betrekking tot de rest van het plangebied.

Er moet uitgegaan worden van een situatie waar de verticale stratigrafie relatief éénduidig is, conform de bepalingen in de Code van Goede Praktijk, artikels 8.6 en 8.6.1. Er is ter hoogte van het onderzoeksgebied geen verwachting inzake een afgedekte, archeologisch relevante horizont.

De archeologische prospectie met ingreep in de bodem wordt als succesvol beschouwd indien er een beargumenteerd antwoord op de onderzoeksvragen geformuleerd kan worden en het rapport wordt opgeleverd.

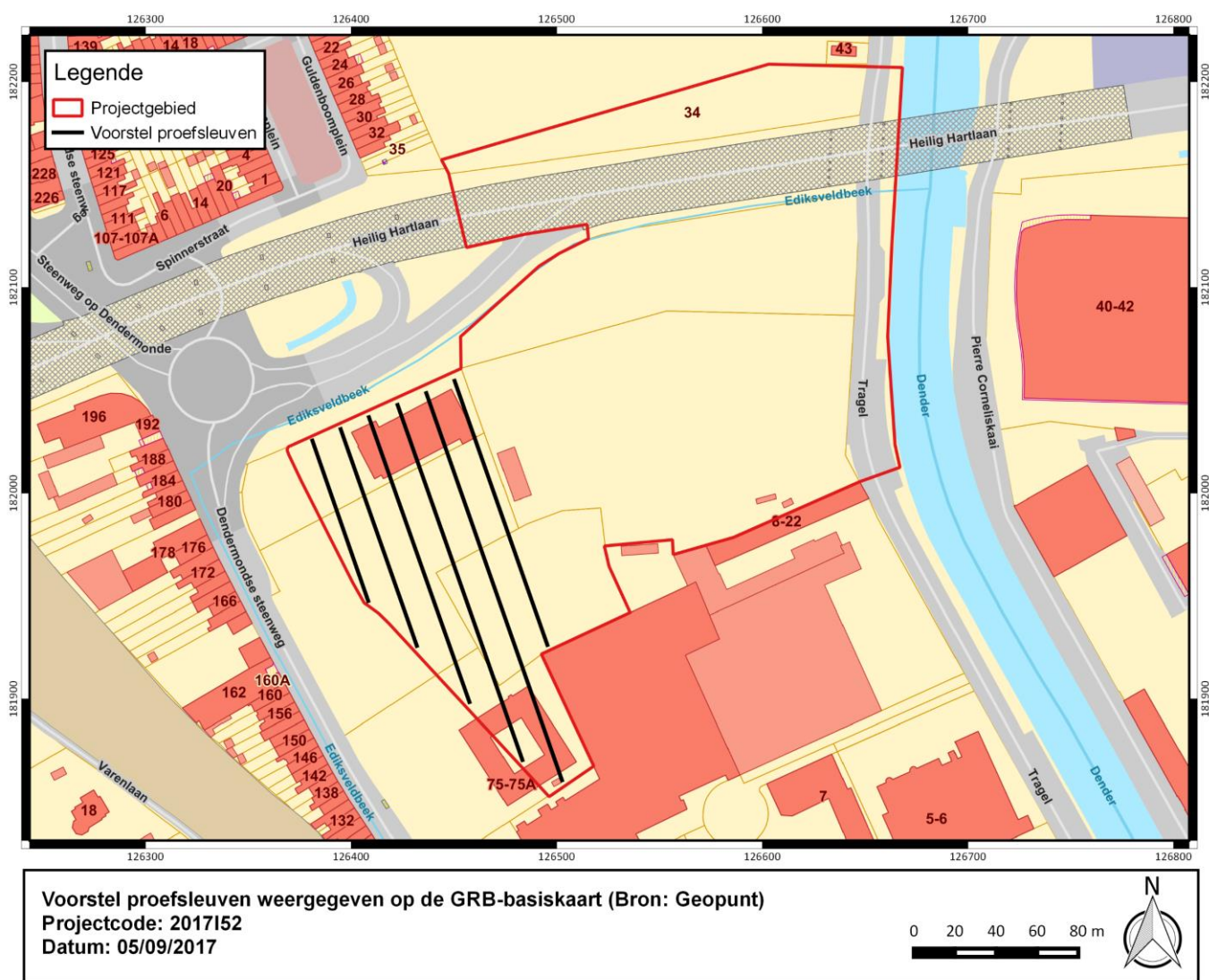
Figuur 2: Onderzoeksgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

Indien tijdens het proefsleuvenonderzoek, tegen verwachtingen in, een afgedekte en bijgevolg bewaarde vindplaats, bestaand uit (een) vondstenconcentratie(s), wordt aangesneden/herkend moet de onderzoeksmethode aangepast worden. Het proefsleuvenonderzoek dient gestaakt te worden. Alle vondsten worden ingemeten en voorgelegd aan een specialist, opdat een verdere waardering van de site kan plaatsvinden (d.m.v. waarderende boringen en aardkundige waarnemingen i.v.m. bewaringscondities). Hierbij wordt verwezen naar de bepalingen rond artefactensites en relevante onderzoeksmethodes conform de Code van Goede Praktijk.

Voor het eigenlijke terreinwerk aanvang neemt bekomt de veldwerkleider de nodige leidingplannen, hetzij van de initiatiefnemer, hetzij via een KLIP-melding. Deze plannen dienen continu aanwezig te zijn gedurende de werken.

Het terrein is relatief vlak, de inplanting van de sleuven is dus niet gebonden aan bepaalde topografische kenmerken. In dit geval wordt best gekozen voor zo lang mogelijke sleuven, parallel aan de lengte-as van het plangebied, in functie van efficiënt grondverzet.

De eigenlijke locatie van de sleuven wordt bepaald door de veldwerkleider, van de vooropgestelde dekkingsgraad en richting kan niet afgeweken worden.

Figuur 3: Voorstel proefsleuven weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt)

2.4.6 Onderzoekstechnieken

Het projectgebied is ca. 1,37 ha groot (= 13 700 m²). De proefsleuven dienen 10% van de onderzoekbare oppervlakte te beslaan (d.i. ca. 1370 m²) met bijkomend ca. 2,5% aan kijkvensters of dwars/volgsleuven waar relevant (= ca. 342 m²). De kijkvensters dienen voldoende groot te zijn om een antwoord te kunnen geven om de onderzoeksvragen te beantwoorden.

De proefsleuven worden aangelegd door een rupskraan met platte bak, deze kraan dient over voldoende vermogen te beschikken om een vlotte werking te garanderen. De minimale breedte van de kraanbak bedraagt 2m. De proefsleuven worden laagsgewijs uitgegraven door de kraan, onder begeleiding van de veldwerkleider, tot op het archeologisch leesbaar niveau.

Tijdens het terreinwerk dient ook aandacht uit te gaan naar de bodemkundige situatie binnen het plangebied en de relatie met de aanwezige sporen. Hiervoor dienen profielkolommen aangelegd te worden. Deze worden geïnterpreteerd door een assistent-aardkundige. Minimaal wordt 1 profielkolom per sleuf aangelegd, preferabel in een geschrinkt patroon. Ze worden tot minstens 40cm in het ongeroerd sediment uitgegraven.

De grond wordt gescheiden afgegraven en gestockeerd. Na het proefsleuvenonderzoek wordt het terrein terug in oorspronkelijke staat hersteld of conform gemaakte afspraken.

Het vooronderzoek met ingreep in de bodem, zijnde veldwerk, verwerking en rapportage dienen te voldoen aan de bepalingen in de Code van Goede Praktijk.

2.4.7 Eventuele afwijkingen van de CGP

Voor de prospectie met ingreep in de bodem worden geen situaties verwacht waarin afgeweken zal worden van de bepalingen in de Code van Goede Praktijk.

2.4.8 Noodzakelijke competenties van de uitvoerders

Het veldwerkteam bestaat minimaal uit:

- een veldwerkleider (onder begeleiding van een erkend archeoloog), deze veldwerkleider voldoet aan de bepalingen in de Code van Goede Praktijk.

- een assistent-archeoloog voldoende aan de vereisten van de Code van Goede Praktijk.

- een assistent-aardkundige. Deze assistent-aardkundige ondersteunt de archeologen bij de interpretatie van de bodemprofielen en waargenomen sporen. Hij/zij rapporteert over de bodemkundige waarnemingen.

Conform de Code van Goede Praktijk artikel 9.3 ligt de beslissing tot natuurwetenschappelijke staalname bij de veldwerkleider. Dit in overleg met de aardkundige waar relevant. In de opmaak van de raamprijs moet een stelpost natuurwetenschappelijk onderzoek voorzien worden die kan aangesproken worden indien nodig.

Voor de rapportage wordt minstens de veldwerkleider ingezet onder toezicht van de erkende archeoloog.

2.4.9 Raming uitvoeringstermijn

Veldteam: 3 dagen veldwerkleider
 3 dagen assistent archeoloog
 3 dagen GPS medewerker
 1 dag assistent-aardkundige

Kraan: 3 dagen aanleg
 1,5 dag dichten

Verwerking: 5 dagen veldwerkleider

1,5 dagen assistent archeoloog
0,5 dag assistent-aardkundige

2.4.10 Vondsten

Conservatie en overdracht van het archeologisch ensemble gebeurt na afloop van het archeologisch proefsleuvenonderzoek conform aan de artikels 5.2.1, 5.2.2 en 5.2.3 van het Onroerend Erfgoeddecreet. Vóór de start van het archeologisch onderzoek worden door de erkende archeoloog, veldwerkleider en de initiatiefnemer duidelijke afspraken gemaakt met betrekking tot de overdracht van het archeologisch ensemble bij de eigenaar en/of het erkende onroerend erfgoeddepot of andere bewaarder van het archeologisch ensemble. Na het beëindigen van de verwerking en het opleveren van de eindrapportage vindt de overdracht van het volledige opgravingsarchief plaats. Indien een vervolgonderzoek noodzakelijk blijkt, dient het opgravingsarchief integraal overgedragen te worden aan de uitvoerder van dit vervolgonderzoek.

2.5 Conclusie

De initiatiefnemer plant infrastructuurwerken aan de Tragelsite, langsheen de Dender te Aalst. Een groot deel van het plangebied werd vroeger ingenomen door een gasfabriek. Tengevolge van deze activiteiten is de bodem en het grondwater lokaal vervuild. De noodzakelijke saneringswerken hebben een aanzienlijk deel van het terrein tot op een diepte van 5m onder het maaiveld aangetast. In de oostelijke sector van het plangebied is omwille van dit gegeven verder onderzoek niet zinvol. De westelijke sector van het plangebied, op het hoger gelegen rivierterras, is niet aangetast door de historische vervuiling. Het verwachtingspatroon bestaat uit klassieke sporenarcheologie waarbij een proefsleuvenonderzoek de meest geschikte onderzoeksmethode vormt. Het terreinwerk, verwerking en rapportage dienen te voldoen aan de bepalingen in de Code van Goede Praktijk.

Deel 3: Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt